

IMF KÜRESEL EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU

Uluslararası Para Fonu (IMF), yayınladığı '2018 yılı Sonbahar Dönemi Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel büyüme için risklerin son 6 ayda arttığına işaret etti. IMF, ABD'nin Çin'den 200 milyar dolarlık ithalat için gümrük tarifelerini artırmasının da aralarında olduğu ticaret tedbirlerinin yarattığı belirsizlik ortamı nedeniyle 2018 ve 2019 için GSYH büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize ederken, 2018 ve 2019'da büyümenin 2017 yılı seviyelerinde kalmaya devam edeceğini öngördü. 2018 ve 2019 için küresel büyüme tahminlerini Nisan'a göre 0,2 puan indirerek yüzde 3,7 olarak duyurdu. ABD'de mali teşviklerin artmaya devam etmesine bağlı olarak ivmenin hala güçlü olduğunu, ancak 2019 için tahminin açıklanan son ticaret tedbirleri nedeniyle aşağı yönlü revize edildiğini belirten IMF, 2018'in ilk çeyreğinde yaşanan sürpriz bastırılmış ekonomik aktivite nedeniyle Euro Bölgesi ve İngiltere içinde büyüme projeksiyonlarını aşağı yönlü revize edildiğini vurguladı. Gelişmekte

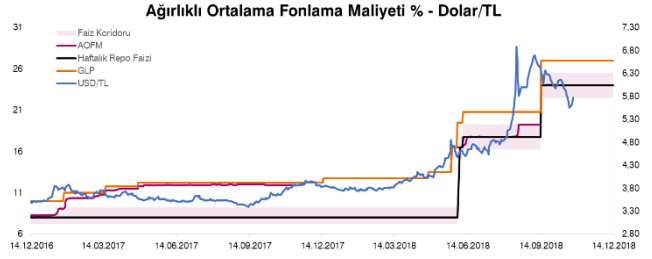
	Ekim 2018			Temmuz 2018'den Farkı		Nisan 2018'den Farkı	
	2017	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Dünya GSYH	3,7	3,7	3,7	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Gelişmiş Ekonomiler	2,3	2,4	2,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
ABD	2,2	2,9	2,5	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Euro Bölgesi	2,4	2,0	1,9	-0,2	0,0	-0,4	-0,1
Almanya	2,5	1,9	1,9	-0,3	-0,2	-0,6	-0,1
Fransa	2,3	1,6	1,6	-0,2	-0,1	-0,5	-0,4
İtalya	1,5	1,2	1,0	0,0	0,0	-0,3	-0,1
İspanya	3,0	2,7	2,2	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Japonya	1,7	1,1	0,9	0,1	0,0	-0,1	0,0
İngiltere	1,7	1,4	1,5	0,0	0,0	-0,2	0,0
Kanada	2,8	2,1	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GOE & GOÜ	4,7	4,7	4,7	-0,2	-0,2	-0,2	-0,4
Çin	6,9	6,6	6,2	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Hindistan	6,7	7,3	7,4	0,0	-0,1	-0,1	-0,4
Rusya	1,5	1,7	1,8	0,0	0,3	0,0	0,3
Türkiye	7,4	3,5	0,4	-0,7	-3,5	-0,9	-3,6
Brezilya	1,0	1,4	2,4	-0,4	-0,1	-0,9	-0,1
Meksika	2,0	2,2	2,5	-0,1	-0,2	-0,1	-0,5
Güney Afrika	1,3	0,8	1,4	-0,7	-0,3	-0,7	-0,3
Memorandum							
Avrupa Birliği	2,7	2,2	2,0	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1
MENA	1,8	2,0	2,5	-1,2	-1,3	-1,2	-1,1
ASEAN	5,3	5,3	5,2	0,0	-0,1	0,0	-0,2
Dünya Ticaret Hacmi	5,2	4,2	4,0	-0,6	-0,5	-0,9	-0,7
Gelişmiş Ülkeler-İthalat	4,2	3,7	4,0	-0,8	-0,4	-1,4	-0,5
GOÜ-İhracat	6,9	4,7	4,8	-0,6	-0,3	-0,4	-0,5

olan piyasalar ve kalkınmakta olan ekonomilere bakıldığında ise yüksek petrol fiyatlarının birçok enerji ihracatçısı ülke için büyüme görünümünü yükselttiğini belirten IMF, ancak Arjantin, Brezilya, Türkiye ve İran için tahminlerin bu ülkelere özgü faktörler, sıkı finansal şartlar, jeopolitik gerilimler ve yüksek petrol ithalat faturaları nedeniyle düşürüldüğünü ifade etti.

IMF, Türkiye'nin bu yıl için büyüme beklentisini yüzde 4,2'den yüzde 3,5'e, gelecek yıl beklentisini yüzde 4,0'ten yüzde 0,4'e indirdi. Yeni Ekonomi Programında (YEP) büyüme beklentisi bu yıl için yüzde 3,8, gelecek yıl için yüzde 2,3 seviyesindeydi. Tüketici fiyatları tahmini 2018 sonu için yüzde 11,4'ten yüzde 15,0'e çıkarılırken, gelecek yıl tahmini yüzde 10,5'ten yüzde 16,7'ye yükseltildi. YEP'te beklenti sırasıyla yüzde 20,8 ve yüzde 15,9 seviyesinde bulunuyordu. Cari açık/GSYH beklentisi bu yıl için yüzde -5,4'ten yüzde -5,7 seviyesine, gelecek yıl tahmini yüzde -4,8'den yüzde -1,4 seviyesine revize edilirken işsizlik oranı tahmini bu yıl için yüzde 10,7'den yüzde 11,0'e, gelecek yıl için yüzde 10,7'den yüzde 12,3'e çıkarıldı.

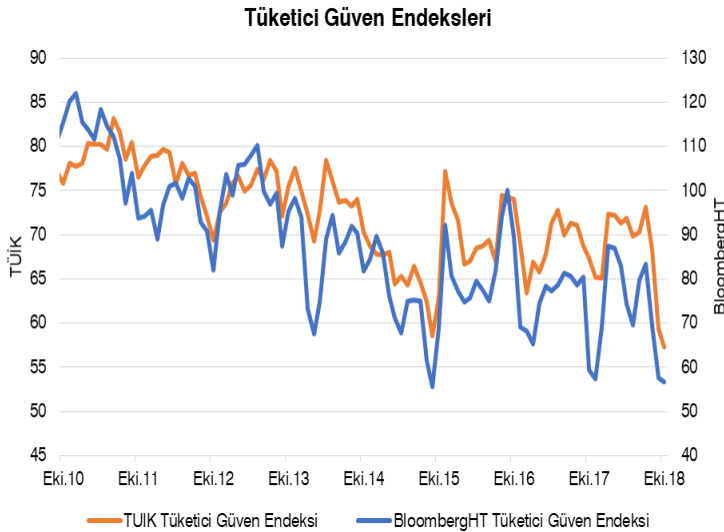
PARA POLİTİKASI KURULU KARARI

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), aynı zamanda politika faizi de olan haftalık repo faizinde beklendiği üzere değişikliğe gitmedi ve yüzde 24 olarak korudu. Bir önceki toplantı metninde iç talepteki yavaşlamanın hızlandığına dikkat çeken kurul bu toplantıda finansal koşullardaki sıkışmanın da etkisiyle iktisadi faaliyetteki yavaşlamanın devam ettiğini vurgulamakta. “İç talep koşullarındaki zayıflamaya rağmen fiyatlama davranışlarında gözlenen bozulmanın enflasyon görünümüne yukarı yönlü risk oluşturduğuna” yönelik ifadenin ise “talep koşullarındaki zayıflamanın enflasyon görünümündeki bozulmayı kısmen sınırlayacağı” şeklinde değiştirildiğini görmekteyiz.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) bir önceki aya göre yüzde 2,2, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20 azalışla 87,6'ya geriledi ve 2009 yılının Nisan ayından sonraki en düşük düzeyine geldi. Mevsim etkisinden arındırılmış RKGE ise aylıkta yüzde 0,8 artışla, yıllıkta ise yüzde 18,8 azalışla 91,1 oldu.

Tüketici Güven Endeksi Ekim'de bir önceki aya göre yüzde 3,4 geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14,9 azalarak 2008 yılının Aralık ayında gördüğü 56,7 değerinden sonraki en düşük düzeyine gerileyerek 57,3 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü güven endeksi Eylül ayında 79,4 iken, Ekim ayında yüzde 4,7 oranında azalarak 75,7; ticaret sektörü güven endeksi yüzde 1,8 oranında azalarak 87 oldu. İnşaat sektörü güven endeksi ise bir önceki ayda 57,3 iken, Ekim ayında yüzde 2,3 oranında artarak 58,7 oldu.

Ekonomik güven endeksi Eylül ayında 71 iken, Ekim ayında yüzde 4,8 oranında azalarak 67,5 oldu. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı. Ekim ayında tüketici güven endeksi 57,3 değerine, hizmet sektörü güven endeksi 75,7 değerine ve perakende ticaret sektörü güven endeksi 87 değerine geriledi. Ekim ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi 91,1 değerine, inşaat sektörü güven endeksi ise 58,7 değerine yükseldi.

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni Ekim'de geriledi.

SANAYİ SEKTÖRÜ

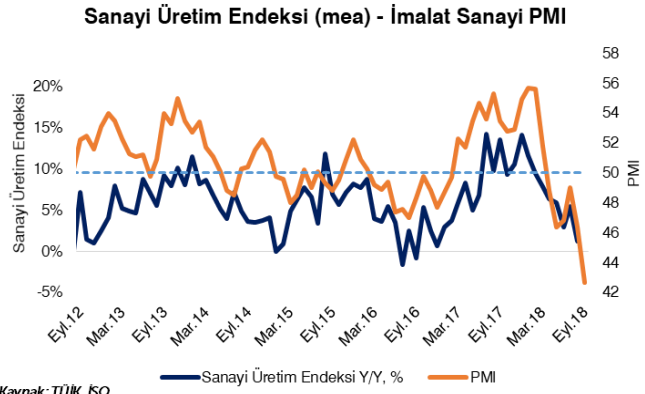

**Sanayi Üretimi
%11
azaldı**

**Kapasite Kullanımı
Eylül ayında 0,8
puan
azaldı**

Sanayi üretimi endeksi, Ağustos ayında yarıyılıta arındırılmamış seride yüzde 11 azalış kaydederken, takvim ve mevsim etkisinden arındırılmış seriler sırasıyla yüzde 1,7 ve 1,3 artış gösterdi. Beklentiler arındırılmamış seride yüzde 7,5 azalış yönünde oluşurken, arındırılmış seride yüzde 1,0 artış olacağı yönündeydi. Bir önceki yılın Ağustos ayı gerçekleştirmelerine baktığımızda, arındırılmamış seri yüzde 7,8, takvim etkisinden arındırılmış seri yüzde 9,6, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seri ise yüzde 9,8 artış göstermişti. Takvim etkisinden arındırılmış endekste ara malı ve dayanıksız tüketim grubu azalış gösterirken dayanıklı tüketim grubunda bu yüzde 7,3, ara malı grubu ise binde 3 olarak gerçekleşti. Sermaye Malı grubu yüzde 5,3 ile en fazla artış kaydeden grup olurken, onu yüzde 4,5 ile enerji grubu ve yüzde 1,2 ile imalat grubu izledi.

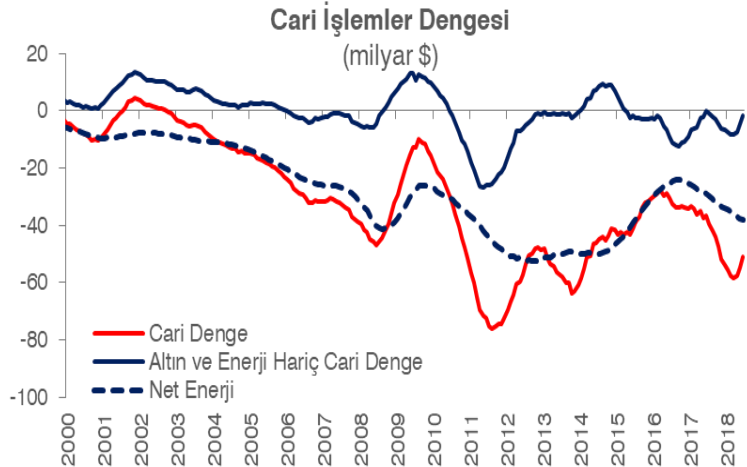

Ekim ayı Kapasite Kullanım Oranı (KKO) bir önceki aya göre 0,8 yüzde puan, geçen yılın aynı ayına göre 4,3 yüzde puan azalarak yüzde 75,4 değerini aldı. Mevsimsel etkilerden arındırılmış KKO da aylık bazda 0,8 yüzde puan, yıllık bazda 4,4 yüzde puan azalarak yüzde 75,0 oldu.

ÖDEMELER DENGESİ

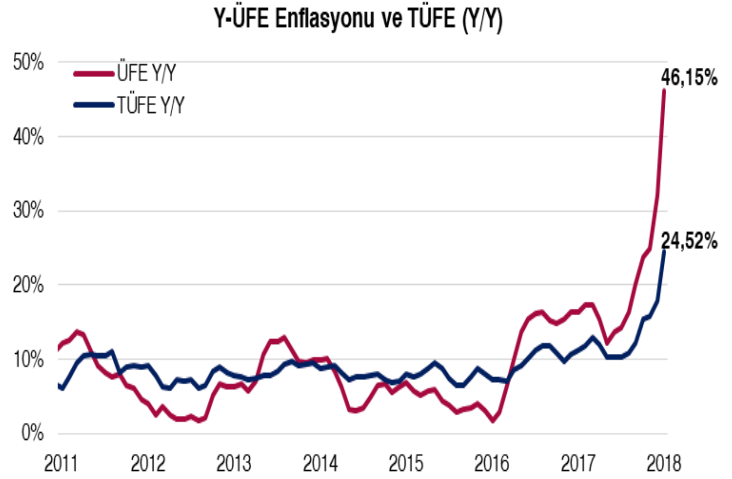
Ağustos ayında Cari İşlemler Dengesi piyasa beklentileri doğrultusunda Eylül 2015'den bu yana ilk kez fazla vererek 2,59 milyar dolar oldu. Bir önceki yılın aynı döneminde denge 923 milyon dolar açık yönündeydi. Geçtiğimiz yılın Ağustos ayında 36,78 milyar dolar olan birikimli cari açık yüzde 39 artışla 51,13 milyar dolar açığa genişlese de Mayıs ayından bu yana azalışını sürdürmekte. Böylece 12 aylık açığın GSYH'ye oranı Temmuz ayında yüzde 6,2 iken Ağustos ayında yüzde 5,8'e geriledi. yıllık bazda yüzde 11,84'ten yüzde 13,97'ye yükseldi.

**Cari Açık
(12 aylık)
51,1 milyar \$
oldu**

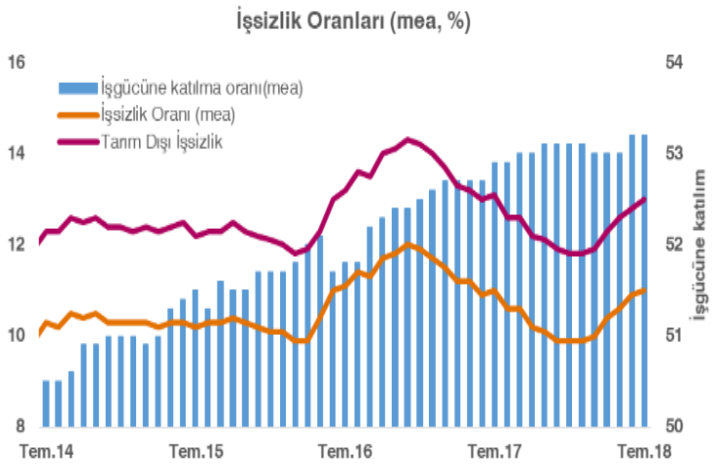
ENFLASYON

Enflasyon 2003 yılından bu yana en yüksek seviyede. Eylül ayında tüketici fiyatları yüzde 6,30 oranında artarak yüzde 3,5 olan piyasa beklentisinin çok üzerinde gerçekleşti. Böylece yıllık enflasyon 6,62 puan yükselerek yüzde 24,52 oldu. Yurt içi üretici fiyatları ise Eylül ayında yüzde 10,88 oranında artarken, yıllık enflasyon 14 yüzde puan yükselerek yüzde 46,15'e çıktı. Mevsimsel ürünler hariç tutulduğunda aylık TÜFE enflasyonu yüzde 3,01'den 6,14'e yükseldi. Çekirdek enflasyon göstergelerinden özel kapsamlı TÜFE-B ve TÜFE-C endeksleri ise sırasıyla 6,77 ve 6,83 puan artışla yüzde 23,71 ve yüzde 24,05 oranında gerçekleşti. Tüketici enflasyonu aylık artışına tüm alt gruplar yukarı yönlü katkı sağladı. Ulaştırma, gıda ve alkolsüz içecekler, ev eşyası ve konut grubu sırasıyla artışa en fazla katkıyı veren harcama grupları oldu. Hizmetler grubu enflasyonu aylık bazda yüzde 2,96 artarken yıllık bazda yüzde 11,84'ten yüzde 13,97'ye yükseldi.

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Temmuz ayında işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 10 baz puan, bir önceki aya göre 60 baz puan artarak yüzde 10,8 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yılın Temmuz ayına göre değişim göstermese de bir önceki aya göre 10 baz puan artış kaydederek yüzde 11 oldu. İşgücüne katılım oranı yıllık bazda 30, aylık bazda 20 baz puan artış göstererek yüzde 54 olurken, mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılım oranı bir önceki aya göre değişim göstermemiş olsa da, geçen yılın aynı dönemine göre 30 baz puan artışla yüzde 53,2 olarak gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Temmuz ayında yüzde 13 olan Tarım Dışı İşsizlik yüzde 12,9'a gerilerken bir önceki aya göre 80 baz puan artış kaydetti. Mevsim etkisinden arındırılmış tarım dışı işsizlik rakamı ise yıllıkta 10 baz puan gerilese de aylık bazda 20 baz puanlık artışla yüzde 13 oldu. İstihdamın yıllık artış hızındaki düşüşün ise sürdüğü görülmekte. Temmuz ayında bir önceki aya göre 40 baz puan azalışla yüzde 2,1'den yüzde 1,8'e gerileme kaydetti. Tarım dışı istihdam oranında ise hafif bir yükseliş dikkati çekmekte. Bir önceki ay yüzde 3,2 olan tarım dışı sektörlerdeki istihdam artış hızı yüzde 3,3'ye yükseldi.

Kaynak: TÜİK

Temmuz ayında işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 10 baz puan, bir önceki aya göre 60 baz puan artarak yüzde 10,8 oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yılın Temmuz ayına göre değişim göstermese de bir önceki aya göre 10 baz puan artış kaydederek yüzde 11 oldu. İşgücüne katılım oranı yıllık bazda 30, aylık bazda 20 baz puan artış göstererek yüzde 54 olurken, mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılım oranı bir önceki aya göre değişim göstermemiş olsa da, geçen yılın aynı dönemine göre 30 baz puan artışla yüzde 53,2 olarak gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın Temmuz ayında yüzde 13 olan Tarım Dışı İşsizlik yüzde 12,9'a gerilerken bir önceki aya göre 80 baz puan artış kaydetti. Mevsim etkisinden arındırılmış tarım dışı işsizlik rakamı ise yıllıkta 10 baz puan gerilese de aylık bazda 20 baz puanlık artışla yüzde 13 oldu. İstihdamın yıllık artış hızındaki düşüşün ise sürdüğü görülmekte. Temmuz ayında bir önceki aya göre 40 baz puan azalışla yüzde 2,1'den yüzde 1,8'e gerileme kaydetti. Tarım dışı istihdam oranında ise hafif bir yükseliş dikkati çekmekte. Bir önceki ay yüzde 3,2 olan tarım dışı sektörlerdeki istihdam artış hızı yüzde 3,3'ye yükseldi.

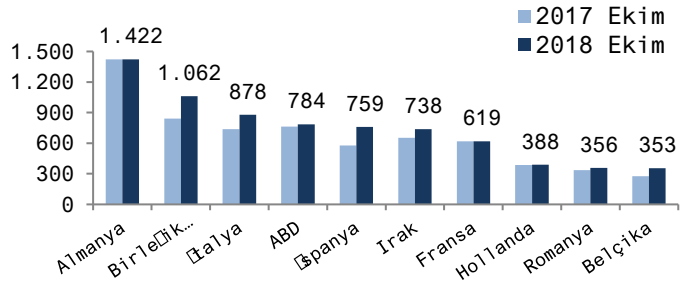
İHRACATTAKİ GELİŞMELER

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre Ekim ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 13,1 artışla 15,7 milyar dolar oldu. Böylece 2018 Mart ayında gerçekleştirilen 15.5 milyar dolarlık ihracat rakamının üzerine çıkıldı ve ihracatta aylık bazda tüm zamanların rekoru yeniden kırıldı. Ayrıca tarihteki en yüksek Ekim ayı ihracatına ulaşıldı. Son 12 aylık dönemde ihracat yüzde 7,9 artışla 166,8 milyar dolar oldu. İlk 10 ayda ise ihracat yüzde 7,6 artışla 138,8 milyar dolara çıktı. İhracatın ithalatı karşılama oranı son 20 yılın zirvesine çıkarak yüzde 96,7 oldu.

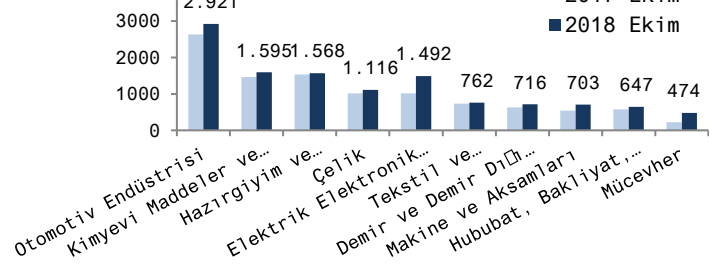
Ekim ayında en fazla ihracatı yine otomotiv sektörü yaptı. Sektörün Ekim ayı ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,1 artarak 2,9 milyar dolar oldu. Otomotiv sektörünü 1,6 milyar dolarla kimyevi maddeler, 1,6 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon sektörleri takip etti.

Ekim'de en fazla ihracat yapılan ilk ülke 1,5 milyar dolar ile Almanya oldu. Almanya'yı 1,1 milyar dolar ile Birleşik Krallık, 879 milyon dolar ile İtalya ve 853 milyon dolar ile Irak izledi. 159 ülkeye ve bölgeye ihracat artarken, 70 ülke ve bölgeye ihracat azaldı. Ülke gruplarına göre ise AB'ye ihracat yüzde 13,6 artarak, 7,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. AB'yi 2,3 milyar dolar ile Orta Doğu ülkeleri ve 1,3 milyar dolar ile Afrika ülkeleri izledi. (Kaynak: TİM)

Ülkelere Göre İhracat (milyon \$)

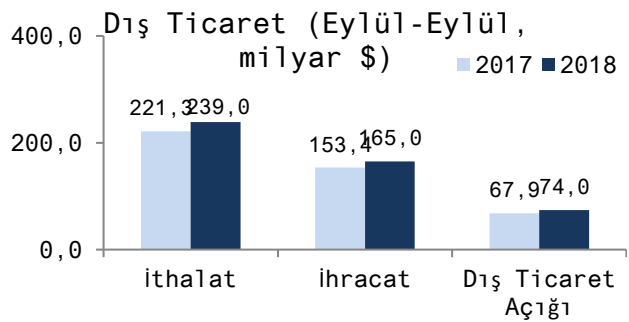

Sektörler Bazında İhracat (milyon \$, İlk 10 Sektör)

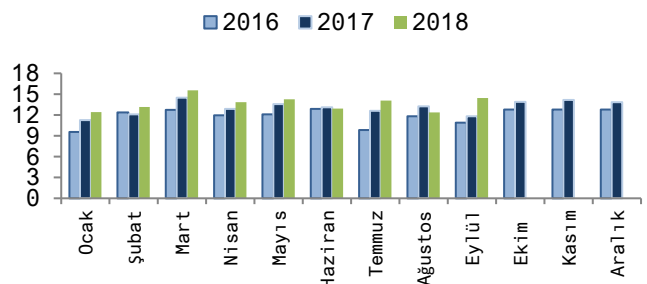

DIŞ TİCARET DENGESİ

Eylül ayında dış ticaret açığı yüzde 77,1 azalarak 1,87 milyar dolar olarak gerçekleşti. Üçüncü çeyrek itibarıyla dış ticaret açığı yüzde 5,2 azalarak 51,11 milyar dolar oldu. İhracat 2017 yılı Eylül ayına göre yüzde 22,4 artarak 14,45 milyar dolar olurken, ithalat yüzde 18,3 azalışla 16,32 milyar dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 59,1'den yüzde 88,5'e yükseldi. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere baktığımızda, ihracat bir önceki aya göre yüzde 1,3 artarken, ithalat yüzde 3,9 azaldı. Yıllık bazda takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracatın yüzde 16,3 artarken, ithalatın ise yüzde 22,8 azaldığını görmekteyiz. Ocak-Eylül dönemi itibarıyla ise ihracat yüzde 7,3 artarken ithalatın artış hızı yüzde 3,2 oldu. 12 aylık birikimli olarak bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 7,5 artışla 164,99 milyar dolara, ithalat yüzde 8,0 artışla 239,00 milyar dolara yükseldi. Böylece dış ticaret açığı yüzde 9 artış ile 74,01 milyar dolar oldu.

İhracat (milyar \$)

Bir önceki aya göre 12 aylık birikimli ihracat yüzde 1,6 artarken, ithalat ise yüzde 1,5 azalış kaydetti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 69'a yükseldi. (Kaynak: TÜİK)

İhracat Eylül
ayında %22,4
arttı

İthalat Eylül
ayında %18,3
azaldı

AVRUPA VE ABD EKONOMİLERİ

Euro Bölgesi ekonomik güven endeksi Eylül ayında 110,9 değeriyle ardı ardına dokuzuncu kez gerileyerek 2011'den beri görülen en uzun düşüş serisini gerçekleştirirken, Almanya'nın büyüme görünümünü düşürmesi ve İtalya'da maliye politikasına yönelik devam eden endişeler gerilemede belirleyici oldu.

Euro Bölgesi imalat sanayi PMI verisi, Ağustos ayındaki 54,6 düzeyinden Eylül ayında son 2 yılın en düşüğüne gerileyerek 53,2 değerini aldı. Düşüşte ticaret savaşının talebi olumsuz etkilemesi etkili olurken, şirketlerin güven kaybındaki en önemli etken olarak küresel korumacılık endişeleri belirtildi.

AB Komisyonu İtalya'nın sunduğu bütçe taslağını reddettiğini açıkladı. Reddedilen bütçe planının gerekli düzeltmeler yapılarak üç hafta içinde AB Komisyonuna yeniden sunulması gerektiği belirtilen açıklamada, İtalya'nın gelecek yıl için bütçe açığı/GSYH hedefini düşürmesi gerektiğine işaret edildi.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), beklentilere paralel olarak politika faizlerinde bir değişikliğe gitmedi ve bu seviyeleri en azından 2019 yazına kadar koruyacağı söylemini yineledi. Banka ayrıca varlık alım programında da bir değişiklik yapmadı ve alımlara Aralık ayına kadar 15 milyar Euro ile devam edeceğini yineledi.